

Polska polityka zagraniczna

– polityka zagraniczna i racja stanu

Tomasz A. Winiarczyk

polityka zagraniczna

- zespół działań podejmowanych przez podmioty (głównie państwa) w środowisku międzynarodowym w celu realizacji ich własnych interesów

główne cele polityki zagranicznej państw

- ochrona niepodległości i bezpieczeństwa państwa
- wzrost siły państwa
- zapewnienie rozwoju państwa
- ochrona interesów gospodarczych
- zapobieganie szkodliwym działaniom obcych podmiotów
- bezpieczeństwo i ochrona wartości i tradycji danego społeczeństwa
- wzrost pozycji państwa na arenie międzynarodowej
- kreowanie wizerunku państwa na arenie międzynarodowej

wyznaczniki polityki zagranicznej

■ WEWNĘTRZNE (KRAJOWE):

- ◆ **środowisko geograficzne** – (obszar państwa, ukształtowanie terenu, klimat, florę i faunę, zasoby naturalne – ich brak lub duże złoża)
- ◆ **potencjał demograficzny** – (liczba ludności, gęstość zaludnienia, przyrost naturalny, skład narodowościowy – mniejszości narodowe i etniczne, poziom migracji – liczba emigrantów i obcokrajowców i stan ich zasymilowania ze społeczeństwem)
- ◆ **potencjał ekonomiczny i naukowo-techniczny** – (jak rozwinięta jest gospodarka, jak jest konkurencyjna w stosunku do gospodarek innych krajów, jakim zapleczem i jakimi kadrami naukowo-technicznymi państwo dysponuje, jak rozwinięty jest system nauczania)
- ◆ **system społeczno-polityczny** – (układ sił społecznych i politycznych, kto i w jakim stopniu ma wpływ na ustalanie hierarchii ważności interesów narodowych i ich wcielanie w życie)

■ MIĘDZYNARODOWE:

- ◆ **formułowanie wizji, koncepcji i programów** – należy do polityków i ekspertów, z ich realizacją i obietnicami są oni potem rozliczani
- ◆ **wybitne jednostki** – szefowie państw, rządów lub ministrowie spraw zagranicznych którzy do swych idei potrafią przekonać całe społeczeństwa
- ◆ **jakość służby dyplomatycznej** – wizytówka państwa na arenie międzynarodowej

wyznaczniki polityki zagranicznej

■ OBIEKTYWNE:

- ◆ **ewolucja najbliższego otoczenia zewnętrznego** – zmiany w krajach sąsiadujących i stosunki z nimi)
- ◆ **pozycja państwa w systemie stosunków i ról międzynarodowych** – czy państwo liczy się na arenie międzynarodowej i jak atrakcyjnym jest partnerem lub sojusznikiem
- ◆ **charakter umów i zobowiązań prawno-międzynarodowych** – podpisanych, ratyfikowanych i przestrzeganych przez państwo i wszelkie konsekwencje z tym związane

■ SUBIEKTYWNE:

- ◆ **percepcja międzynarodowa państwa** – sposób postrzegania państwa przez rządy i społeczeństwa innych państw
- ◆ **konceptje polityki zagranicznej innych państw** – chodzi o zdobycie wiedzy na ten temat i wyciągnięcie z niej odpowiednich wniosków w celu wykorzystania jej do realizacji własnych interesów
- ◆ **aktywność dyplomatyczna innych państw** – należy ją bacznie obserwować by móc stwierdzić jakie są rzeczywiste zamiary i intencje danego państwa w stosunku do naszego państwa, jego słabości i atuty.

instrumenty polityki zagranicznej państw

- polityczne i dyplomatyczne
 - ◆ kontakty między oficjalnymi przedstawicielami państw, negocjacje, konsultacje, pokojowe rozwiązywanie sporów
- ekonomiczne
 - ◆ sankcje gospodarcze, pomoc gospodarcza
- militarne
 - ◆ demonstracja siły, wyścig zbrojeń, interwencja zbrojna
- psychospołeczne, w tym kulturowe
 - ◆ promocja, wykorzystywanie atutów państwa, manipulacja, propaganda, dyplomacja kulturalna, współpraca naukowa, polityka informacyjna

interes narodowy

- ogólne, długookresowe i kontynuowane cele funkcjonalne w stosunku do celu ostatecznego, któremu służy państwo, naród i władza
 - ◆ obecnie odnosi się raczej do politycznej wspólnoty obywatelskiej, w której wszystkie jednostki łączy lojalność wobec państwa, takie same reguły równości i wolności niezależnie od pochodzenia etnicznego, wyznania czy języka
 - ◆ jest kategorią zbiorczą, obejmującą rozmaite interesy cząstkowe czy sektorowe o charakterze: politycznym, gospodarczym, wojskowym, technologicznym, kulturalnym i społecznym

interesy narodowe

- **interesy egzystencjalne** – zaspokojenie materialnych i świadomościowych potrzeb państwa w stopniu zapewniającym jego przetrwanie, bezpieczeństwo, całość, pewność, identyczność, przystosowanie i rozwój
- **interesy koegzystencjalne** – zaspokojenie materialnych i świadomościowych potrzeb państwa w zakresie: autonomii, suwerenności, uczestnictwa, przynależności, łączności, współżycia, współpracy, współzawodnictwa, korzyści, wzajemności, pozycji i roli
- **interesy funkcjonalne** – zaspokojenie materialnych i świadomościowych potrzeb państwa w zakresie międzynarodowej informacji, percepcji, regulacji, skuteczności, sprawności i innowacji w procesach uczestnictwa międzynarodowego

racja stanu

- nadrzędny interes państwowy, interes narodowy, wyższość interesu państwa nad innymi interesami i normami, wspólny dla większości obywateli i organizacji działających w państwie lub poza jego granicami, ale na jego rzecz

racja stanu a naród

- podejmowanie decyzji wynikających z racji stanu zawsze podporządkowane jest ogólnej linii zewnętrznej i wewnętrznej polityki państwa, co nie zawsze musi pokrywać się z wolą narodu
- racja stanu często może mieć charakter doraźny, determinowany aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą, militarną itp.

polska racja stanu

- polską rację stanu kształtują konstytucyjne władze państwa
- wpływ mają także partie polityczne i ugrupowania pozarządowe
- szczególna rola w tym obszarze przypada Prezydentowi RP, którego obowiązkiem – zgodnie z ustawą zasadniczą – jest stanie na straży konstytucji i polskiej racji stanu

ORGANY POLITYKI PAŃSTW

WEWNĘTRZNE

głowa
państwa

rząd
i szef rządu

minister
spraw
zagranicznych

ZEWNĘTRZNE

stałe
przedstawicielstwa
dyplomatyczne

urzędy
konsularne

misje
specjalne

instytucje odpowiedzialne za polską politykę zagraniczną

- Prezydent RP
- Rada Ministrów
- Minister Spraw Zagranicznych
- Komitet ds. Europejskich
- Komisja Spraw Zagranicznych Sejmu
- Komisja Spraw Zagranicznych Senatu
- misje dyplomatyczne

Prezydent RP

- Prezydent RP jest reprezentantem państwa w stosunkach zewnętrznych, co przejawia się m.in. poprzez (art. 133):
 - ◆ ratyfikowanie i wypowiedanie umów międzynarodowych (zawiadamia o tym Sejm i Senat)
 - ◆ mianowanie i odwoływanie pełnomocnych przedstawicieli RP w innych państwach i przy różnego typu organizacjach międzynarodowych
 - ◆ przyjmowanie listów uwierzytelniających i odwołujących akredytowanych przy nim przedstawicieli innych państw i organizacji międzynarodowych.

Rada Ministrów

- Rada Ministrów prowadzi politykę wewnętrzną i zagraniczną Rzeczypospolitej Polskiej, co oznacza, że Prezes RM (szef rządu) ma daleko idące kompetencje w dziedzinie zewnętrznych stosunków kraju.
- Do kompetencji zagranicznych w sferze polityki zagranicznej Rady Ministrów jako całości należy:
 - ◆ zapewnienie bezpieczeństwa zewnętrznego państwa,
 - ◆ sprawowanie ogólnego kierownictwa w dziedzinie stosunków z innymi państwami i organizacjami międzynarodowymi,
 - ◆ zawieranie umów międzynarodowych, które wymagają ratyfikacji,
 - ◆ zatwierdzanie i wypowiedanie innych umów międzynarodowych.

Minister Spraw Zagranicznych

- wraz z Prezydentem RP i Prezesem RM współpracuje w prowadzeniu polityki zagranicznej kraju
- głównym zadaniem Ministra Spraw Zagranicznych z podlegającym mu ministerstwem jest realizowanie interesów kraju poprzez współpracę z państwami Europy i innych części świata na rzecz realizacji bezpieczeństwa, rozwoju i demokracji

Minister Spraw Zagranicznych - kompetencje

- kierowanie działem administracji rządowej - sprawy zagraniczne
- uczestnictwo, na zasadach określonych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w ustalaniu polityki państwa, ponosząc za treść i realizację działań Rządu odpowiedzialność w trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach;
- koordynowanie polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej, w tym działalności organów administracji rządowej oraz podległych im jednostek
- utrzymywanie stosunków Rzeczypospolitej Polskiej z innymi państwami i organizacjami międzynarodowymi;
- reprezentowanie i ochrona interesów Rzeczypospolitej Polskiej za granicą, w tym także przed sądami i trybunałami międzynarodowymi, z wyłączeniem organów sądowych Unii Europejskiej i Trybunału Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA);
- reprezentowanie i ochrona interesów polskich obywateli oraz polskich osób prawnych za granicą, a także współpraca z Polakami zamieszkałymi za granicą, w tym wspieranie polskich instytucji kulturalnych i oświatowych za granicą;
- sprawy z zakresu międzynarodowej współpracy na rzecz rozwoju i pomocy humanitarnej;
- kształtowanie międzynarodowego wizerunku Rzeczypospolitej Polskiej;
- sprawy z zakresu dyplomacji publicznej i kulturalnej, a także wspierania działań promujących polską gospodarkę, kulturę, język, turystykę, technikę i naukę realizowanych w ramach innych działań;
- działalność informacyjna i edukacyjna służąca rozpowszechnianiu wiedzy o integracji europejskiej i zasadach funkcjonowania Unii Europejskiej;
- inicjowanie i opracowywanie polityki Rządu w zakresie swojej właściwości, a także przedkładanie inicjatyw, projektów założeń projektów ustaw i projektów aktów normatywnych na posiedzenia Rady Ministrów, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach;

minister ds. europejskich

1) udział organów administracji rządowej w pracach instytucji i organów Unii Europejskiej:

- inicjuje i opracowuje dokumenty rządowe w sprawach związanych z funkcjonowaniem i politykami Unii Europejskiej, w tym w zakresie wyzwań dla integracji europejskiej, reform polityk Unii Europejskiej i reform instytucjonalnych w Unii Europejskiej;
- kształtuje i koordynuje stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej związane z udziałem w pracach instytucji i organów Unii Europejskiej;
- opracowuje strategię polityki Rzeczypospolitej Polskiej w ramach Unii Europejskiej oraz opiniuje dokumenty rządowe pod względem spójności z tą strategią;

2) zgodność polskiego systemu prawa z prawem Unii Europejskiej oraz ochrony interesów Rzeczypospolitej Polskiej w relacjach z instytucjami i organami Unii Europejskiej, w tym w postępowaniach przed organami sądowymi Unii Europejskiej, a także przed Trybunałem Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA):

- koordynuje proces wdrażania prawa Unii Europejskiej do polskiego systemu prawa;
- przedstawia Radzie Ministrów, na zasadach określonych w regulaminie pracy Rady Ministrów, opinie o zgodności z prawem Unii Europejskiej rządowych projektów aktów prawa powszechnie obowiązującego oraz opinie o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektów umów międzynarodowych;
- opiniuje, na zasadach określonych w regulaminie Sejmu oraz regulaminie Senatu, projekty ustaw co do ich zgodności z prawem Unii Europejskiej;
- koordynuje udział w postępowaniach w sprawie naruszenia przez Rzeczpospolitą Polską prawa Unii Europejskiej prowadzonych przez instytucje i organy Unii Europejskiej;
- zapewnia reprezentację Rzeczypospolitej Polskiej w postępowaniach przed organami sądowymi Unii Europejskiej i Trybunałem Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA);
- monitoruje wykonywanie wyroków organów sądowych Unii Europejskiej;

3) przygotowanie organów administracji rządowej do wykonywania zadań wynikających z członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej:

- inicjuje i koordynuje działania związane ze sprawowaniem przez Rzeczpospolitą Polską prezydencji w Radzie Unii Europejskiej;
- inicjuje i koordynuje działania dotyczące zatrudnienia obywateli polskich w instytucjach i organach Unii Europejskiej.

Komitet do Spraw Europejskich

- komitet służący współpracy członków Rady Ministrów oraz innych organów administracji rządowej w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej
- utworzony 1 stycznia 2010 roku
- zastąpił Komitet Integracji Europejskiej

parlament

- rola **Sejmu**: kontrola władzy wykonawczej w zakresie polityki zagranicznej
- rola **Senatu**: uczestnictwo w kształtowaniu polityki wobec Polonii

misje dyplomatyczne

- **Misja dyplomatyczna** – przedstawicielstwo dyplomatyczne określonego państwa w innym państwie lub przy organizacji międzynarodowej. Status misji dyplomatycznej posiadają też niektóre organizacje międzynarodowe.
- Misja dyplomatyczna może być
 - ◆ stała (np. ambasada, organizacja międzynarodowa)
 - ◆ czasowa (powołana do jakiegoś konkretnego celu, np. misja specjalna).

przedstawiciele dyplomatyczni

- **Ambasador** – szef misji dyplomatycznej pierwszej klasy, reprezentujący państwo wysyłające wobec władz innego państwa lub organizacji międzynarodowej.
- **Chargé d'affaires** – pełnomocnik ambasadora, osoba kierująca ambasadą w jego zastępstwie
- **Konsul** – urzędnik państwa za granicą, którego zadanie polega na dbaniu o interesy własnego państwa oraz opiece nad jego obywatelami przebywającymi na terytorium państwa, w którym konsul pełni swoją funkcję.

czy w naszym interesie narodowym jest:

- spór o praworządność z UE
- podtrzymywanie wydobywania węgla
- zalesianie nieużytków i powiększanie obszarów chronionych (np. parki narodowe)
- kupowanie zaawansowanej broni z USA i innych państw
- budowanie elektrowni atomowych
- utrzymywanie wojsk USA na naszym terytorium
- podtrzymywanie imigracji z Ukrainy i innych państw
- zacieśnianie stosunków z USA
- zacieśnianie stosunków z państwami UE
- zacieśnianie stosunków z państwami dawnego ZSRR
- zacieśnianie stosunków z Chinami

Polityka międzynarodowa Polski

Tomasz A. Winiarczyk

do 1989 r.

- **internacjonalizm socjalistyczny** – rozwój przyjaznych stosunków i ścisłą współpracę z państwami Układu Warszawskiego i Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej;
- **solidarność z krajami Trzeciego Świata** – wspieranie ich w walce z kolonializmem i neokolonializmem;
- **pokojowe współistnienie** – ograniczona współpraca z krajami kapitalistycznymi.

priority polskiej polityki zagranicznej po 1989 r.

- współtworzenie systemu zbiorowego bezpieczeństwa,
- współpraca z ZSRR i RFN,
- rozwijanie nowych powiązań regionalnych,
- rozszerzenie powiązań z USA i z państwami Europy Zachodniej,
- rozszerzenie stosunków z państwami innych kontynentów,
- rekonstrukcja stosunków gospodarczych Polski z zagranicą,
- współpraca z organizacjami międzynarodowymi,
- umocnienie podstawowych zasad prawa i stosunków międzynarodowych, w tym ochrony praw człowieka,
- znoszenie barier w ruchu osobowym i łączność z Polonią.

1989 r.

- 18-21 X 1989 – pierwsza wizyta zagraniczna Premiera RP Tadeusza Mazowieckiego w Watykanie
 - ◆ abp Józef Kowalczyk został mianowany nuncjuszem apostolskim
 - ◆ przybył do Polski 9 XII 1989
- 1 XI 1989 – ustanowienie stosunków dyplomatycznych z Koreą Pd.
- 9-14 XI 1989 – wizyta kanclerza RFN Helmuta Köhla w Polsce
 - ◆ zawarto 8 umów państwowych
- 23 XI 1989 – wizyta T. Mazowieckiego w Moskwie
 - ◆ rozmowy z M. Gorbaczowem i premierem N. Ryżkowem (dyskutowano kwestię mechanizmów wymiany, dostaw surowców dla Polski i długu Polski wobec ZSRR), w drodze powrotnej delegacja Polska z wizytą w Katyniu
- 4 XII 1989 – spotkanie przywódców partii i rządów obozu państw socjalistycznych w Moskwie (w ramach Komitetu Doradczego Układu Warszawskiego)

1990 r.

- 27 II 1990 – wznowienie stosunków dyplomatycznych z Izraelem
- 11 III 1990 – wznowienie stosunków dyplomatycznych z Chile
- 9 VII 1990 – nawiązanie stosunków z Suwerennym Zakonem Rycerzy Maltańskich
- 17 VII 1990 – minister spraw zagranicznych Krzysztof Skubiszewski bierze udział w paryskiej konferencji ws. zjednoczenia Niemiec
- 14 XI 1990 – podpisanie z RFN układu o potwierdzającego istniejącą granicę między zjednoczonymi Niemcami a Polską

1991 r.

- 28 VI 1991 – likwidacja Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej w Budapeszcie
- 1 VII 1991 – likwidacja Układu Warszawskiego w Pradze
- 28 VIII 1991 – nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Łotwą
- 2 IX 1991 – nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Litwą
- 21 IX 1991 – nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Estonią
- 17 X 1991 – podpisanie traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy pomiędzy Polską a RFN
- 26 XI 1991 – Polska została przyjęta do Rady Europy
- 18 XII 1991 – nawiązanie stosunków dyplomatycznych z RPA
- 27 XII 1991 – nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Ukrainą

Polska a NATO



do 1994

- **21 III 1990** – oficjalna wizyta Ministra SZ Krzysztofa Skubiszewskiego w Kwaterze Głównej NATO w Brukseli (spotkanie z Sekretarzem Generalnym Manfredem Wörnerem i stałymi przedstawicielami państw członkowskich)
- **20 XII 1991** – inauguracyjne posiedzenie Północnoatlantyckiej Rady Współpracy (NACC) w Brukseli, z udziałem 16 państw NATO i 9 Europy Środkowej
- **III 1992** – inicjatywa Lecha Wałęsy NATO-bis (przejściowe porozumienie ws. bezpieczeństwa przygotowujące uczestników do członkostwa w NATO)
- **2 XI 1992** – przyjęcie przez Komitet Obrony Kraju doktryny polityki bezpieczeństwa i obrony państwa
 - ◆ członkostwo w NATO jako strategiczny cel Polski
- **25 VIII 1993** – w Warszawie Prezydent Federacji Rosyjskiej Borys Jelcyn zapewnił Wałęsę, że nie ma nic przeciwko planom atlantyckim RP
- **10-11 I 1994** – na szczycie w Brukseli NATO przedstawiło państwom Europy Środkowo-Wschodniej propozycję współpracy z NATO w ramach programu Partnerstwo dla Pokoju

1994 – 1997

- **2 II 1994** – podczas wizyty w Kwaterze Głównej NATO w Brukseli Premier Waldemar Pawlak podpisał Dokument Ramowy Partnerstwa dla Pokoju
- **12-16 IX 1994** – w Biedrusku pod Poznaniem, w ramach Partnerstwa dla Pokoju, odbyły się pierwsze wspólne ćwiczenia wojskowe (kryptonim "Cooperative Bridge") , w których uczestniczyły jednostki z 13 państw członkowskich Sojuszu i z krajów partnerskich
- **28 IX 1995** – Sekretarz Generalny NATO Willy Claes dokonał pierwszej prezentacji "Studium o rozszerzeniu NATO"
- **4 IV 1996** – Polska przekazała NATO Indywidualny Dokument Dyskusyjny ws. rozszerzenia NATO
- **30 V 1997** – w Sintrze (Portugalia) na spotkaniu ministrów spraw zagranicznych państw NATO oraz krajów uczestniczących w NACC utworzono Radę Partnerstwa Euroatlantyckiego (Euro-Atlantic Partnership Council - EAPC), przekształconą z NACC
- **8 VII 1997** – na szczycie szefów państw i rządów NATO w Madrycie podjęto decyzję o zaproszeniu Polski, Czech i Węgier do rozmów w sprawie członkostwa w NATO

1997 – 1999

- **16 XII 1997** – w Brukseli ministrowie spraw zagranicznych państw NATO podpisali **Protokoły Akcesyjne dla Polski, Czech i Węgier**
- **29 I 1999** – Sekretarz Generalny NATO Javier Solana wystosował do Polski, Czech i Węgier formalne zaproszenia do przystąpienia do NATO
- **17 II 1999** – Sejm i Senat przyjęły ustawę o ratyfikacji **Traktatu Północnoatlantyckiego**, sporządzonego w Waszyngtonie dnia 4 IV 1949 roku, w dniu 18 II ustawa została podpisana przez Prezydenta; weszła w życie w dniu 19 II w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej
- **26 II 1999** – Prezydent podpisał, po uprzedniej kontrasygnacie Premiera, **akt przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Traktatu Północnoatlantyckiego**
- **12 III 1999** – w Independence (stan Missouri – USA) Minister Spraw Zagranicznych RP prof. Bronisław Geremek przekazał na ręce Sekretarz Stanu USA Madeleine Albright **akt przystąpienia Polski do Traktatu Północnoatlantyckiego**
- **27 V 1999** – Prezydent Kwaśniewski ratyfikował **7 umów międzysojuszniczych**, tzw. prawny dorobek NATO (*acquis communautaire*)

Polska a UE

fioletowy – NATO i UE

niebieski – tylko UE

pomarańczowy – tylko NATO



do 1994 r.

- **20 IX 1988 – nawiązanie stosunków dyplomatycznych z WE**
- **19 IX 1989 – zawarcie umowy o handlu oraz współpracy handlowej i gospodarczej z EWG**
- **19 V 1990 – złożenie wniosku ws. zawarcia ze WE umowy o stowarzyszeniu**
- **16 XII 1991 – podpisanie Układu Europejskiego ustanawiającego Stowarzyszenie między RP a WE**
 - stopniowa integracja Polski z WE
 - ustanowienie odpowiednich ram dla dialogu politycznego między RP a WE
 - rozwój handlu i harmonijnych stosunków gospodarczych
 - stworzenie podstaw dla pomocy finansowej i technicznej
 - rozwój współpracy w dziedzinie kultury
- **20 X 1992 – ratyfikacja przez Polskę Układu Europejskiego**
- **1 III 1992 – weszła już wtedy w życie część Układu Europejskiego dotycząca handlu**
- **21-22 VI 1993 – w Kopenhadze Rada Europejska stwierdziła, że kraje Europy Środkowo-Wschodniej będą mogły uzyskać członkostwo po zrealizowaniu określonych warunków politycznych i gospodarczych**
- **1 II 1994 – wejście w życie Układu Europejskiego**

1994 – 2000

- **8 IV 1994 – złożenie przez A. Olechowskiego w Atenach formalnego wniosku o przyjęcie do UE**
- **8 VIII 1996 – powołanie Komitetu Integracji Europejskiej**
- 16 VII 1997 – ogłoszenie przez KE „Agendy 2000”
 - ◆ KE zaliczyła Polskę do grupy sześciu państw najlepiej przygotowanych do rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych, wezwanie do poszerzenia UE
- **12-13 XII 1997 – podjęcie w Luksemburgu przez Radę Europejską decyzji o rozpoczęciu rokowań z sześcioma krajami kandydującymi, w tym z Polską**
 - ◆ Polska wprowadziła do polskiego systemu prawnego ok. 10 tys. przepisów prawa UE, bardzo pozytywnie odnosiła się do WPZiB
 - ◆ Utworzenie urzędu Pełnomocnika Rządu ds. Negocjacji o Członkostwo RP w UE
 - ★ od 24 III 1998 pierwszym Głównym Negocjatorem był Jan Kułakowski
 - ★ od X 2001 kolejnym Głównym Negocjatorem Jan Truszczyński
- **31 III 1998 – rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych z UE**
- 3 IV-XI 1998 – proces screeningu (przeгляд prawa polskiego pod kątem jego zgodności z *acquis communautaire*)
- **13 VII 2000 – utworzenie nadzwyczajnej Komisji Prawa Europejskiego w Sejmie**

2000 – 2004

- **7-11 2000 – podpisanie Traktatu Nicejskiego**
 - ◆ przyznanie Polsce 54 miejsc (50 po wejściu Bułgarii i Rumunii do UE) w PE i 27 głosów w Radzie UE
- **13 XII 2002 – koniec negocjacji akcesyjnych na szczycie w Kopenhadze**
- **16 IV 2003 – podpisanie przez Polskę w Atenach Traktatu Akcesyjnego**
- **7-8 VI 2003 – referendum ws. członkostwa Polski w UE**
 - ◆ 77,45% za wstąpieniem, 22,55% przeciw (58,85% frekwencja)
- **23 VII 2003 – A. Kwaśniewski ratyfikował Traktat Akcesyjny**
- **1 V 2004 – wejście Polski wraz z 9 innymi krajami do UE**
- **13 VI 2004 – pierwsze w Polsce wybory do Parlamentu Europejskiego**
- XI 2004 – Danuta Hübner objęła tekę komisarza ds. polityki regionalnej w KE pod kierownictwem J.M. Barroso

cele polskiej polityki zagranicznej 2007-2015

- Silna Polska w silnej unii politycznej
 - ◆ polityka europejska: konkurencyjność, solidarność, otwartość
- Polska jako wiarygodny sojusznik w stabilnym łądzie euroatlantyckim
 - ◆ bezpieczeństwo (*NATO* i rozwój *Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa* oraz *Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony*)
- Polska otwarta na różne wymiary współpracy regionalnej
 - ◆ wykorzystanie położenia geograficznego Polski
 - ◆ aktywność globalna
- Zwiększenie polskiej współpracy rozwojowej, promocji demokracji i praw człowieka
- Promocja Polski za granicą
- Nowa jakość w relacjach z Polonią i Polakami za granicą
- Skuteczna służba zagraniczna

cele polskiej polityki zagranicznej 2018 — tezy wyjściowe

- Pozycja międzynarodowa Polski wynika z silnej pozycji, jaką posiada ona w Europie.
- Unia Europejska znajduje się w kryzysie – zarówno w sferze instytucjonalnej, aksjologicznej, jak i bezpieczeństwa zewnętrznego.
- Wojskowa obecność Stanów Zjednoczonych w Europie, ich silna pozycja w NATO ma fundamentalne znaczenie dla bezpieczeństwa militarnego Polski i całego regionu.
- Zagrożeniem dla zbudowania podmiotowości Polski w stosunkach międzynarodowych jest polityka Rosji. Rosja dąży do rewizji porządku politycznego w Europie, który ukształtował się po 1989 r. i przyniósł Polsce przywrócenie niepodległości.

cele polskiej polityki zagranicznej 2018

- Bezpieczeństwo narodowe Rzeczypospolitej
- Dalsze pogłębienie więzi w sferze bezpieczeństwa ze Stanami Zjednoczonymi
- Członkostwo w Radzie Bezpieczeństwa ONZ to większy wpływ i większa odpowiedzialność za problemy globalne
- Członkostwo Polski w Unii Europejskiej umacnia pozycję Rzeczypospolitej na arenie międzynarodowej.
 - ◆ Jesteśmy zdecydowanymi przeciwnikami Unii Europejskiej dwóch prędkości.
 - ◆ Fundusze strukturalne stanowią część mechanizmu, dzięki któremu wspólny rynek europejski jest korzystny dla wszystkich jego podmiotów.
 - ◆ Nie godzimy się na pomysły powiązania dostępu do unijnych funduszy z oceną przestrzegania praworządności.
 - ◆ Chcemy uczestniczyć w rozwiązywaniu kryzysu migracyjnego. Jesteśmy jednak, co podkreślamy, przeciwni narzuceniu systemu obowiązkowych kwot przyjmowania uchodźców. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że kierują się oni do tych państw, które są w stanie zapewnić im lepsze warunki życia.

cele polskiej polityki zagranicznej 2018

- Unia Europejska potrzebuje Wielkiej Brytanii także po jej wyjściu z organizacji.
- Opowiadamy się za dalszym rozszerzeniem Unii.
- Niemcy są naszym głównym partnerem politycznym i gospodarczym w Unii Europejskiej, a także ważnym sojusznikiem w NATO.
- Francja pozostaje dla nas ważnym partnerem.
- Zjednoczone Królestwo należy do naszych najbliższych partnerów.
- Jesteśmy wdzięczni za solidarność okazaną nam przez Węgry w sporze z Komisją Europejską.
- Z państwami bałtyckimi – Litwą, Łotwą, Estonią – łączy nas podobne postrzeganie natury zagrożeń, zbieżność interesów w odniesieniu do Unii Europejskiej, wspólne interesy energetyczne i infrastrukturalne.
- W interesie Polski i Europy leżą pragmatyczne stosunki z Federacją Rosyjską.
 - ◆ Za niezbędne uznajemy utrzymanie dialogu politycznego z Rosją. Jego istotą nie może być jednak ignorowanie jej obecnej agresywnej polityki wobec Zachodu.
- Niepodległa, demokratyczna i stabilna Ukraina jest z polskiego punktu widzenia niezbędnym elementem porządku i bezpieczeństwa europejskiego.
- Istnienie niepodległej Białorusi leży w żywotnym interesie Polski.
- Naszym głównym partnerem na kontynencie azjatyckim jest Chińska Republika Ludowa.
- Polonia to niezwykle ważny element narodowej wspólnoty.
 - ◆ Konieczna jest ochrona mniejszości polskiej za granicą

obecne uwarunkowania ppz

- gospodarcze konsekwencje kryzysu światowego po pandemii
- umacnianie się gospodarek nie respektujących standardów praw człowieka czy ochrony środowiska naturalnego
- istnienie świata wielobiegunowego
- słabości instytucjonalne ładu światowego
- wojna rosyjsko-ukraińska
- wyzwania co do rozwoju cywilizacyjnego Polski